

YANGI AVLOD DARSLARINING AFZALLIKLARI

Qosimova Ziyodaxon Mukumjanovna

Shahrixon tumani MMTBgga qarashli 4- umumiy o'rta ta'lim
maktabining boshlang'ich ta'lim o'qituvchisi

Annotatsiya: yangi avlod darslari ta'lim jarayonini modernizatsiya qilish va o'quvchilarning bilim olish samaradorligini oshirishga qaratilgan. Ushbu darslar interaktivlik, differensiyalashgan yondashuv, va zamonaviy texnologiyalarni qo'llash orqali o'quvchilarning faol ishtirokini rag'batlantiradi. Amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish, ijodiy fikrlashni qo'llab-quvvatlash, va kooperativ o'qitish metodlari o'quvchilarni bir-birlari bilan muloqot qilishga va birgalikda ishlashga undaydi.

Kalit so'zlar: zamonaviy texnologiyalar, faol ishtirok, interaktiv, ijodiy fikrlash, amaliy ko'nikmalar, o'z-o'zini baholash, motivatsiya, qiziqish, o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi hamkorlik.

Аннотация: классы нового поколения направлены на модернизацию образовательного процесса и повышение эффективности обучения студентов. Эти уроки поощряют активное участие студентов посредством интерактивности, дифференцированного подхода и использования современных технологий. Развитие практических навыков, поощрение творческого мышления и методы совместного обучения побуждают учащихся общаться друг с другом и работать вместе.

Ключевые слова: современные технологии, активное участие, интерактив, творческое мышление, практические навыки, самооценка, мотивация, интерес, сотрудничество преподавателя и учащихся.

Abstract: new generation classes are aimed at modernizing the educational process and increasing the efficiency of students' learning. These lessons encourage active participation of students through interactivity, differentiated approach, and use of modern technologies. Developing practical skills, encouraging creative thinking, and cooperative learning methods encourage students to communicate with each other and work together.

Key words: modern technologies, active participation, interactive, creative thinking, practical skills, self-assessment, motivation, interest, cooperation between teacher and students.

Prezidentga taqdimot qilingan yangi avlod darsliklari o'quv-metodik komplekslar (O'MK) asosini 4K tamoyili tashkil etadi: kritik (tanqidiy) fikrlash, kollaboratsiya (jamoaviy ishlash), kreativlik (ijodkorlik), kommunikatsiya (muloqot ko'nikmalari). Ushbu darsliklar quruq ma'lumotlarni yodlatish, yoki shunchaki o'qish/yozishni o'rgatish bilan cheklanmaydi. Ular orqali o'quvchilar nafaqat fanlarni, balki XXI asrda zarur

bo'lgan hayotiy ko'nikmalarni ham o'rganadi. Shuningdek, darsliklar bolalarga o'yin orqali ta'lim berishga ham moslashgan. Ya'ni bolalar psixologiyasi hisobga olingan. O'quv-metodik komplekslar Android, iOS platformalarida ongni o'stiradigan o'yinlar to'plamiga ega. Darslikdagi ma'lumotlar rang-barang rasmlar, grafikalar, sodda matnlar orqali berilgan. U o'quvchini zeriktirib qo'ymaydi, aksincha yanada qiziqtiradi. Yangi avlod darsliklari xalqaro ta'lim standartlari asosida yaratilgan bo'lib, har bir darslikni ochib ko'rar ekanmiz, unda o'quvchilarni tanqidiy- tahliliy fikrlashga, o'zlarini erkin tutishga undaydigan, hayotda duch keladigan muammolar, voqealar yoki hikoyalar yozilganiga duch kelamiz. To'g'risi, yangilangan darsliklar bilan o'quvchilarga mazza qilib dars o'tayapman. Endi yangi avlod darsliklari orqali o'quvchilarimiz Prezident maktablarida saboq olayotgan o'g'il-qizlardek tanqidiy-tahliliy fikrlashni o'zlashtirib oladi. Darsliklarni ishlab chiqishda xalqaro dasturlar (PISA, PIRLS, TIMSS, EGMA, EGRA) talablari to'liq inobatga olingan. Finlandiyadagi nufuzli ta'lim kompaniyasi ekspertlari tomonidan tekshiruvdan o'tkazilgan va sertifikat olingan. Yangi o'quv yilidan boshlab barcha 1-4-sinf o'quvchilari yangi avlod darsliklari asosida tahsil olishi nazarda tutilgan bo'lib, boshlang'ich sinf o'quvchilarining 770 nomdagi darsliklari 70 milliondan ortiq nusxada chop etildi. Ana shu o'quv adabiyotlaridan Jizzax viloyatidagi 1-4 sinf o'quvchilari uchun 1 million 371 ming 937 nusxadagi darslik olib kelinib, shundan 1 million 303 ming 411 nusxadagisi shahar va tumanlardagi umumta'lim maktablariga tarqatilgan. 68 ming 562 nusxadagi darsliklar esa viloyat Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi zaxirasiga olingan. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 726-qaroriga muvofiq ta'lim muassasalarining matbaa mahsulotlari texnik reglament asosida ishlab chiqariladi. Yangi boshlang'ich sinf darsliklari ana shu texnik reglamentning eng maksimal darajasidan ham yuqori sifatda ishlab chiqarilgan. Bu o'z navbatida darslikdan uzoq yil foydalanishga sabab bo'ladi. Ular sifati va chidamlilik darajasi bo'yicha Yevropa. poligrafiyasi standartlariga to'liq javob beradi. Darslikning vazni, o'lchami, shriftlari bo'yicha reglament tasdiqlangan va shu talablardan kelib chiqqan holda ishlab chiqarilgan.

Yangi avlod darslarining afzalliklari quyidagilardan iborat:

1. **Interaktivlik:** yangi avlod darslari ko'pincha interaktiv elementlarni o'z ichiga oladi, bu esa o'quvchilarning faol ishtirokini rag'batlantiradi va ularning e'tiborini oshiradi.

2. **Differensiyalashgan yondashuv:** har bir o'quvchining individual ehtiyojlariga mos ravishda darslar tayyorlanadi, bu esa har xil darajadagi bilim va ko'nikmalarga ega o'quvchilarni qamrab olish imkonini beradi.

3. **Texnologiyalardan foydalanish:** zamonaviy texnologiyalar (kompyuterlar, smartfonlar, interaktiv taxtalar) ta'lim jarayonida qo'llanilishi o'quvchilarning qiziqishini oshiradi va yangi bilimlarni osonroq o'zlashtirishga yordam beradi.

4. **Amaliy ko'nikmalarni rivojlantirish:** darslar ko'pincha amaliy mashg'ulotlar va loyiha asosida o'qitishni o'z ichiga oladi, bu esa nazariy bilimlarni amaliyotda qo'llash imkonini beradi.

5. **Kreativlikni rag'batlantirish:** o'quvchilarga ijodiy fikrlash va muammolarni hal etish ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan faoliyatlar kiritiladi.

6. **O'z-o'zini baholash:** o'quvchilar o'z bilim va ko'nikmalarini baholash imkoniyatiga ega bo'lishadi, bu esa ularning o'z-o'zini rivojlantirishiga yordam beradi.

7. **Kooperativ o'qitish:** o'quvchilar bir-birlari bilan hamkorlikda ishlashga, fikr almashishga va guruhda ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga imkoniyat yaratadi.

8. **Mavzularni integratsiya qilish:** turli fanlarni birlashtirib, mavzularni kengroq kontekstda o'rganishga yordam beradi.

9. **Motivatsiya va qiziqish:** yangi avlod darslari ko'proq qiziqarli va motivatsion bo'lishi uchun mo'ljallangan, bu esa o'quvchilarning darslarga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

10. **Qayta aloqa:** o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasida tez-tez muloqot va fikr almashish imkoniyatlari yaratiladi, bu esa ta'lim jarayonini yaxshilaydi.

Ushbu afzalliklar yangi avlod darslarini samarali va zamonaviy ta'lim jarayoni uchun muhim qilib qo'yadi. yangi avlod darslari ta'lim jarayonini modernizatsiya qilish va o'quvchilarning bilim olish usullarini yangilashda muhim rol o'ynaydi. Ular nafaqat bilim berish, balki o'quvchilarni hayotga tayyorlashda ham samarali vosita hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR VA HAVOLALAR:

1. PEDAGOG RESPUBLIKA ILMIY JURNALI 6 TOM 12 SON/2023-YIL/15-DEKABR.
2. Yangi avlod darsliklari amaliyotchi pedagoglar muhokamasida.2023
3. <https://kun.uz/news/2022/12/29/yangi-darsliklarning-oziga-xos-xususiyatlari-malum-qilindi>